

УДК 316.7

ORCID 0000-0002-9563-692X

DOI: <https://doi.org/10.37627/2311-9489-16-2019-2.91-97>

ТРАНСКУЛЬТУРНИСТЬ ЯК СУЧАСНИЙ НАУКОВИЙ КОНЦЕПТ У МІЖДИСЦИПЛІНАРНОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ

Отрешко**Наталія Борисівна**

доктор соціологічних наук,
доцент, Інститут культурології
Національної академії
мистецтв України, Київ
otrshkon@gmail.com

Отрешко**Наталія Борисовна**

доктор социологических наук,
доцент, Институт культурологии
Национальной академии
искусств Украины, Киев
otrshkon@gmail.com

Nataliia Otreshko

Doctor of Sociology, Associate
Professor, Institute for Cultural
Research, National Academy
of Arts of Ukraine, Kyiv
otrshkon@gmail.com

Анотація. У статті виокремлюються три головних напрями розвитку концепції транскulturності в сучасному науковому дискурсі. Перший напрям продовжує традиції класичної німецької філософії культури, саме він формується в працях сучасного філософа Вольфганга Велша, який пропонує замість неокантіанського та гердерівського поняття «культура» використовувати концепт «транскulturність», що, на його думку, дозволить вирішити головне питання сучасної культурології: як можливо вивчати культури, що постійно трансформуються та змінюються, перетікаючи одна в іншу. Другий напрям досліджень транскulturності пов'язано з ідеологічними суперечками неолібералів та постколоніалістів. Третій напрям дослідження є суто практичним, допомагає вирішенню проблем транскulturних комунікацій у сфері бізнесу. Подальший розвиток дослідження буде пов'язаний зі спробою утворення міждисциплінарної теорії транскulturності як багатоманітного процесу трансформації головних форм та практик сучасної культури глобального суспільства, у якій би дістали подальшого розвитку теоретичні концепти для поєднання загальних напрямів дослідження транскulturності.

Ключові слова: транскulturність, культура, транскulturний комунікаційний простір, постколоніалізм, неолібералізм.

Актуальність дослідження. Транскultur — це нове символічне середовище проживання людського роду, яка приблизно так само відноситься до культури в традиційному сенсі, як культура відноситься до природи. Транскultur визначається як розсування кордонів етнічних, професійних, мовних та інших ідентичностей на нових рівнях невизначеності й віртуальності. Вона створює нові ідентичності в зоні розмитості й інтерференції та кидає виклик метафізиці самотності, є характерною для націй, рас, професій та інших усталених культурних утворень. В умовах глобального та глокального світу транскulturність кидає виклик традиційним формам культури, у тому числі й українській. Вивченню транскulturних процесів у світової практиці та в українському суспільстві присвячена ця фундаментальна тема. Дослідження цієї галузі культурології надають змогу проаналізувати суперечливі процеси трансформації сучасної української культури в умовах мультикультуралізму та транскulturності, зробити прогноз подальшого розвитку нових культурних практик, що пристосовані до умов глобального світу.

Транскультурність має свій прояв практично в усіх сторонах суспільного життя: від етноконвергенції та міжетнічних шлюбів до військових, територіальних і расових конфліктів. Транскультурація є сьогодні незаперечною соціальною реальністю глобального світу, ігнорувати яку тепер не можуть ні прихильники монокультури, ні її противники. Це нове бачення світу, яке потребує фундаментальної наукової розробки. Безумовно, ця тема перетинається з концепціями мультикультуралізму, але має більш широке науково-практичне трактування.

Ступінь розробки теми. Дослідження транскультурних практик та пов'язаних з ними конфліктів і латентних протиріч починаються у Латинській Америці в кінці ХХ ст. Результатом цих досліджень став розвиток мало відомої в Україні карибської екзистенціальної філософії другої половини ХХ ст. Зараз у західній науці розроблена ціла низка теорій транскультурності, зокрема теорія Сепіра-Уорфа концептуалізації іншого в транскультурних просторах, концепція дисемінації Х. Баби і Ж. Дерріди (діалог з різницею), сучасні концепції національного й постнаціонального у світлі проблеми культурного діалогу, теорія транскультурації Ф. Ортіса. Крім цього, до дослідження проблематики транскультурності варто вважати приналежними критику основних асиміляційних концепцій культурної взаємодії, аналіз проблем культурного перекладу в постсучасну епоху, критику постколоніального дискурсу в роботах Б. Мор-Гілберта і Б. Ешкрофта. Головною рисою транскультурних досліджень є їхня міждисциплінарність. До таких міждисциплінарних концепцій можна віднести теорію транскультурного індивіда, у якій відображені основні аспекти проблеми суб'єктності в новому світовому порядку. Також дослідження зміни розуміння естетичного та етичного в часи глобалізації, критичний аналіз і порівняння мультикультурної і транскультурної моделі, різноманіття дискурсів інакшості в сучасній культурній динаміці.

Метою цього дослідження є аналіз наявних у світовому науковому дискурсі напрямів використання концепту транскультурності та виокремлення головних напрямів розвитку цього концепту.

Матеріал дослідження. Перший напрям, суто загально філософський, було запропоновано в німецькій школі сучасної культурології, що веде розвиток з неокантіанства. З переміщенням концепту культури на функціоналістську основу, «нове» ро-

зуміння символічного, «неприродного» характеру культури несуперечливо поєднується зі «старою» гердерівською ідеєю культурної індивідуальності, утворюючи принцип культурного релятивізму як установку на визнання відносності й множинності культурних цінностей.

Спираючись на ідею різноманіття систем культурних універсалій, дослідники культури (культур) задаються проблемами: як характеризувати цілісності кожної культурної традиції через дослідження її загальних місць, якогось єдиного для всіх її носіїв «здорового глузду», виявляти її типові й магістральні лінії розвитку. Наполягаючи на ідеї цілісності традиції, вони розглядають культуру взаємодію як комунікацію певних самостійних сутностей.

Це «деєвропезоване» й «демократизоване» поняття культури стає підставою для теорій мультикультуралізму. Мультикультурність як дослідницьке поняття, яке використовується для характеристики співіснування на єдиному культурному просторі різномірних груп, є реакцією на ситуацію останніх десятиліть. Незважаючи на те, що культурна диверсифікація була реальністю для багатьох наукових спільнот і до середини ХХ ст., лише в умовах глобалізації вона, втілюючись у образі глобального культурного різноманіття, піддалася необхідній рефлексії. Прихильники різного роду теорій і проектів мультикультуралізму розглядають його як гетерогенність сучасних суспільств, а разом з тим — як багатоскладність і множинність наявних у них ідентичностей. На теоретичному рівні акцент робиться також на необхідності підвищення престижу кожної культури, шляхом підкреслення рівності груп і надання їхнім членам можливостей публічного висловлення.

Як реалізації цих мультикультурних проектів можна фіксувати спроби впровадження різного роду моделей, таких як північно-американська модель, заснована на ідеї прийняття культур різних етнічних і расових груп та етнічних спільнот; канадсько-австралійська модель, що базується на декларуванні багатоскладних форм добровільних контактів множинних етнічних спільнот, що вимушеним чином опинилися у єдиному географічному просторі й що роблять спробу створення немонолітної культури; модель європейська, орієнтована на співіснування низки рівноправних національних культур.

Проте всі зусилля з реалізації цих моделей були піддані критиці. Ця критика була втілена в гострих дискусіях про плюралізм, толерантність, етноцентризм і основи ліберальної демократії, які відбувалися у 80–90-і рр. ХХ ст. У ході цих дискусій стає очевидним, що, незважаючи на позитивність і конструктивність головних теоретичних засад мультикультурних проєктів, під час утілення в життя їхніх первинні ідеї були піддані свого роду профанації, ідеологізації та міфологізації. «Спрощення» ідей мультикультуралізму виразилося в акцентуванні відмінностей на протизагнущу відстоюванню прав меншин на політичну самореалізацію і соціально-економічну рівність, в екзотизації «інших» культур, що призвела, насамкінець, до широкої маргіналізації носіїв недетермінантної культури.

Однак, на наш погляд, ««проблеми з мультикультуралізмом» були пов'язані не лише з вихолощенням критичного запалу «первісного» мультикультуралізму, але й із внутрішньою суперечливістю самого концепту культури в тому вигляді, у якому він склався до середини ХХ ст.» (Гафарова, 2009, с. 32). У межах концепцій мультикультуралізму відбувається ситуація децентрованої, «різномної», немонолітної культури, що містить безліч груп з різними конвенціями й власними смисловими універсумами, які знаходяться у полілозі між собою, у постійному діалозі дискурсів. Ця мультикультура є те, що створює, охороняє і відкриває простір, на якому різні групи можуть спільно розвиватися, входити у взаємні інтеракції і створювати можливість для сумісності, починає виступати не просто в якості норми, але в якості культурного зразка. Ця ідея, проте, входить у протиріччя з однією зі складових частин самого класичного концепту культури — гердерівською ідеєю про культуру як індивідуальність та локальність.

Слідом за відомим німецьким філософом Вольфгангом Вельшем (Welsch, 1999) виділимо в «гердерівському» понятті культури «три аксіоматичних положення» (р. 201). По-перше, кожна культура розглядається завжди як культура національна, що істотно розрізняється від іншої національної культури. По-друге, вона гомогенна. Будь-які практики, форми поведінки й способи мислення, що існують у її межах, є певним інваріантом з незначними варіаціями. По-третє, локальна культура в гердерівській концепції виступає як відокремлена від інших монолітна єдність, що може

бути описано через метафору локалізованої у культурному просторі «сфери».

У межах теорій мультикультуралізму відбувається, по суті справи, поєднання суперечливих ідей — ідеї культурної множинності й ідеї певної незмінної однорідності, відокремленої культури-сфери. У такої концепції множинні культури є самодостатні цілісності, замкнуті у своїх конвенціях. Зрозуміло, що така — внутрішньо суперечлива — установка не могла не призвести до виокремлення відмінностей, до натуралізації культурних еталонів, до стереотипізації Іншого, до приписування дрібним групам сутнісних спільних рис і, насамкінець, до ще більшої фрагментації суспільства. За цього «гердерівське» поняття культури, виступаючи як аналітичне, робить дослідників нечутливими до реальної культурної диверсифікації, не дає можливості вивчення випадкових елементів у культурі, міжкультурних запозичень, еволюції культурних ідей або різних їхніх інтерпретацій у залежності від культурного контексту.

За баченням В. Вельша, ідея монолітних культур-сфер ніколи повністю не відповідала реальності. Звичайно, у пору свого створення, за розвитку в Новий час європейських національних держав, поняття «культура» було одночасно індикатором і чинником розвитку національних культур. Це поняття не лише вказувало на тенденції формування національних культур як замкнутих у собі цілісностей, а й стимулювало їхній розвиток. Поняття це виступало свого роду утопією, якій, проте, надавалася певна нормативність. Зараз, однак, «старе» поняття культури втратило цю нормативність. У ситуації глобалізації та вторинної модернізації національні культури перетворюються на відкриті культурні простори.

Виходячи за межі європейського культурного кола й розширюючи сфери свого впливу, модерн, «маршрути» якого пролягають практично через усі регіони світу, призводить до втрати автентичних характеристик локальних культур. Залежно від наближення до конкретного маршруту модернізації, локальні культури — по-різному й у різній спосіб — засвоюють ідеї модерну, такі як система цивільних прав, народний суверенітет, національне самовизначення, пріоритет соціально-економічного розвитку, нові концепції підприємництва та управління тощо. Ці установки поєднуються з власними картинами світу, етносом, нормативними

системами, ідеалами та стереотипами культур, що модернізуються, перетворюючи їх на гетерогенні культурні явища. Крім того, медіа, комп'ютерні технології та телекомунікації, збагачуючи роль символічного, дозволяють локальним культурам відірватися від власного локусу й переступити свої межі.

Один з провідних теоретиків процесу глобалізації Арджун Аппадурай вказує на те, що завдяки електронним засобам комунікації у соціальному житті сучасної людини зростає роль уяви. За Аппадурай, «сприйняття технічно відтворених образів мас-медіа не лише уніфікує і «обдурює» людей — про що так багато писали дослідники сучасного суспільства й культури — але й стимулює їхню реальну реакцію, даючи їм нові сценарії» (Appadurai, 1996, p. 156), наративи й можливість вибору життєвого шляху. Особливо підкреслює Аппадурай значущість сили уяви для формування нових культурних проєктів, у межах яких нова групова (культурна) ідентичність може виходити за границі національної культури й ставати діаспорною, субнаціональною, транснаціональною культурою.

Ставлячи під сумнів строго національний характер локальної культури, її гомогенність, інваріантність і відокремлену від інших монолітну єдність, В. Вельш пропонує «нове» поняття культури, основною характеристикою якого є концепт транскультурності. Для опису цього концепту — ти на противагу старій метафорі «сфери» — він уводить метафору «мережі».

Сучасний світ є транскультурним, оскільки є «мережевою» культурою, переплетіння різних ниток, що утворюють культурний «кокон». «Кокони» не є одноманітними. Навпаки, В. Вельш наполягає на їхній неуніфікованості, уводячи поняття «нової різноманітності». Кожен «кокон» унікальний у своїх переплетеннях, але витканий іноді практично з тих же ниток, що й сусідній. Подібні «кокони» незамкнені, мають нечіткі, розмиті межі та здатні відірватися від власного локусу (Welsch, 1999).

Таким чином, зробивши генетичний аналіз поняття культури, необхідно відзначити, що, склавшись як концепт у XVIII столітті, це поняття з неминучістю несло в собі дві основні «смислових напруги» — протипоставлення культури й природи та уявлення про локальну культуру як індивідуальності. Переосмислення опозиції «культура-природа» пов'язане, насамперед, з діяльністю

неокантіанців, що вказали на «штучний», «неприродний», символічний характер будь-якої культури. У середині XX ст. цей новий підхід до розуміння культури з'єднався, однак, зі «старим» гердерівським розумінням локальної культури як замкнутої у собі «сфери». Суперечливість у сучасному розумінні культури є перешкодою на шляху дослідження сучасної культурної ситуації як ситуації існування багатоскладових, гібридних культур. Вольфганг Вельш робить спробу «оновлення» поняття, вказуючи на транскультурність сучасної культури як на основну характеристику.

Другий напрям розвитку концепцій транскультурності більшою мірою пов'язаний певним ідеологічним навантаженням суперечок неолібералів та постколоніалістів. Розвиток цього напрямку, як стверджує М. Тлостанова (Тлостанова, 2012, с. 96), пов'язаний передусім зі створенням безлічі центрів транскультурних і глобальних гуманітарних досліджень у багатьох провідних університетах Європи, США, Латинської Америки, Близького Сходу, Південно-Східної Азії, а також і мережевих транскультурних міжнародних інститутів, що існують поза прив'язкою до певного університету або національної держави. Тут можна навести два досить полярних за своїми установками приклади, що ілюструють два типи глобалізації, неоліберальний і деколоніальний. Перший — це наявний уже понад десять років Центр Транскультурних Досліджень. Він позиціонується як мережевий, децентрований, що не має штаб-квартири. Але низка деталей свідчить про збереження ідеологічних і епістемологічних транскультурних асиметрій у роботі цієї організації. Це публічні інтелектуали й люди-бренди, що входять до його керівництва (А. Аппадурай, К. Келхун та ін.), і фонди, що підтримують його грантами, і престижні університети (Єльський, МакГіл, Пенсільванський, Вашингтонський тощо), де розгортаються його проєкти.

Другий приклад є повною протилежністю першому. Це організація, яка не отримує солідних грантів, яка не має виходів на найпрестижніші касові видавництва й університети, що організовує свої проєкти нерідко в мережевий віртуальній формі. Йдеться про Транснаціональний Деколоніальний Інститут (TDI — Transnational Decolonial Institute). На відміну від Центру Транскультурних Досліджень цей інститут фокусується на темній стороні модерності — колоніальності, підтримує

деколоніальні проекти, пов'язані з розумінням глобальної соціальної справедливості. Сьогодні, коли на наших очах виникає трансмодерний світ, західна модерність розглядається не в звичних райдужних тонах її безсумнівного вкладу в розвиток людської культури. Акцентується виворіт модерності (колоніальність), що породила умови нерівності, імперського домінування, расизму, утисків і стану «війни всіх проти всіх». Наступним же кроком стає розмежування з риторикою модерності, що приховує логіку колоніальності, у низці деколоніальних проектів з найрізноманітніших областей соціальних, гуманітарних наук, а також мистецьких практик, пов'язаних зі звільненням естетики від загальних канонів (Headley, 2006).

Одним із центральних завдань Інституту є підтримка й адекватне розуміння множинних транснаціональних ідентичностей, що протидіють глобальним імперським тенденціям до стирання і присвоєння відмінностей і все більш гнітючій однорідності. Сьогодні колишні суб'єкти колоніальності перетворюються на активних агентів деколоніальності, знаходячи свої нові ідентичності в політиці, замість декоративної, картонної та тривіальної політики, ідентичностей, і цей процес також стоїть у центрі уваги ТДІ. На наш погляд, досвід постколоніальних досліджень буде найбільш придатним для порівняння їхніх результатів з культурною ситуацією сучасної України, яка продовжує свій шлях формування власної культурної ідентичності та її світової презентації.

Третім напрямом розвитку концепту транскультурності є достатньо поширені суто прикладні дослідження, у яких аналізуються різні форми транскультурних практик, насамперед, лінгвістичних та комунікативних. Наведемо приклад такого напрямку дослідження: «Інноваційний бізнес та транскультурна комунікація». Це тема магістерської програми Білоруського державного економічного університету. У цьому контексті йдеться про те, що широкі міжнародні перспективи інноваційного бізнесу формують транскультурний комунікаційний простір, що вимагає від учасників комунікацій нових компетенцій спілкування. Нагальною потребою стає адаптація чинних суб'єктів у системі бізнесу, шляхом послаблення емоційних реакцій на норми поведінки та спілкування представників чужих культур і вироблення стимулів до постійного прийняття нового. Ця адаптація, починаю-

чись зі знайомства зі специфікою функціонування економічної сфери в різних регіонах і національних культурах сучасного світу повинна містити як придбання позитивних установок відносно до розбіжностей у нормах та формах ділової поведінки, так і формування навичок відповідних дій у різних транскультурних ситуаціях. Необхідними умовами успішного функціонування сучасного економіста є вміння розглядати інокультурного комунікатора як «адекватного» адресата або адресанта, що потребує навичок визначення і розшифровки сценаріїв та фреймів різних дискурсів, здібностей виробити певний емоційно нейтральний фон транскультурних взаємодій під час ділового спілкування. Для цього все більш стає необхідним дослідження когнітивних моделей транскультурних ситуацій та значення аналізу прагматичного контексту в транскультурній комунікації.

Висновки. Можна виокремити як найменш три головних напрями розвитку концепції транскультурності в сучасному науковому дискурсі. Перший напрям продовжує традиції класичної німецької філософії культури, цей напрям формується в працях сучасного філософа Вольфганга Велша, який пропонує замість неокантіанського та гердерівського поняття «культура» використовувати концепт «транскультурність», що, на його думку, допоможе вирішити головне питання сучасної культурології: як можливо вивчати культури, що постійно трансформуються та змінюються, перетікаючи одна в іншу. Другий напрям досліджень транскультурності пов'язаний з ідеологічними суперечками неолібералів та постколоніалістів, завдяки чому формуються два окремих центри вивчення сучасної культури: Центр Транскультурних Досліджень (офіційний представник топових університетів) та Транснаціональний Деколоніальний Інститут (неформальне об'єднання антиглобалістів та постколоніалістів). Третій напрям дослідження є суто практичним, допомагає вирішенню проблем транскультурних комунікацій у сфері бізнесу. Подальший розвиток нашого дослідження буде пов'язаний зі спробою утворення міждисциплінарної теорії транскультурності як багатоманітного процесу трансформації головних форм та практик сучасної культури глобального суспільства, у якій би дістали подальшого розвитку теоретичні засади для поєднання загальних напрямів дослідження транскультурності.

Література:

- Гафарова, Ю. Ю. (2009). Мультикультурализм, транскulturность и «новое» понятие культуры. В *Фундаментальных проблемах культурологии*: Том 7: Культурное многообразие: теории и стратегии. Отв. редактор Д. Л. Спивак. М., СПб.: Новый хронограф, Эйдос, С. 29–37.
- Тлостанова, М. В. (2012). Транскulturные исследования. Демаркация новой дисциплинарной области и будущее гуманитарного знания. В *Вестнике РУДН, серия Философия*, (1), С. 91–102.
- Appadurai, A. (1996). *Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization*. London: Minneapolis.
- Headley, C. (2006). Otherness and the Impossible in the Wake of Wynter's Notion of the "After-Man". In *After Man Towards the Human. Critical Essays on Sylvia Wynter*. A. Bogue (Ed.). Ian Randle Publishers, Kingston, Miami, pp. 45–67.
- Welsch, W. (1999). Transculturality — the Puzzling Form of Cultures Today. In *Spaces of Culture: City, Nation, World*. Mike Featherstone and Scott Lash (Eds.). London: Sage, pp. 194–213. DOI: <http://dx.doi.org/10.4135/9781446218723.n11>

References:

- Appadurai, A. (1996). *Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization*. London: Minneapolis.
- Gafarova, Yu. Yu. (2009). Fundamentalnye problemy kulturologii [Multiculturalism, Transculturalism and the «New» Concept of Culture]. Vol. 7: *Kulturnoe mnogoobrazie: teorii i strategii*. D. L. Spivak (Ed.). Moscow, St. Petersburg: Novyj hronograf, Ejdos, pp. 29–37 (in Russian)
- Headley, C. (2006). Otherness and the Impossible in the Wake of Wynter's Notion of the *After-Man*. In *After Man Towards the Human. Critical Essays on Sylvia Wynter*. A. Bogue (Ed.). Ian Randle Publishers, Kingston, Miami, pp. 45–67.
- Tlostanova, M.V. (2012). Transkul'turnye issledovaniya. Demarkacija novoj disciplinarnoj oblasti i budushhee gumanitarnogo znaniya. [Transcultural Studies. Demarcation of the New Disciplinary Area and the Future of the Humanities]. *Vestnik RUDN, seriya Filosofiya*, (1), pp. 91–102. (in Russian)
- Welsch, W. (1999). Transculturality — the Puzzling Form of Cultures Today. In *Spaces of Culture: City, Nation, World*. Mike Featherstone and Scott Lash (Eds.). London: Sage, pp. 194–213. DOI: <http://dx.doi.org/10.4135/9781446218723.n11>

Отрешко Наталия Борисовна

Транскulturность как современный научный концепт в междисциплинарном научном пространстве

Аннотация. В статье выделяются три главных направления развития концепции транскulturности в современном научном дискурсе. Первое направление продолжает традиции классической немецкой философии культуры, это направление формируется в трудах современного философа Вольфганга Вельш, который предлагает вместо неокантианского и гердеровского понятия «культура» использовать концепт «транскulturность», что, по его мнению, позволит решить главный вопрос современной культурологии: как возможно изучать культуры, которые постоянно трансформируются и изменяются, перетекая одна в другую. Второе направление исследований транскulturности связано с идеологическими спорами неолибералов и постколониалистов. Третье направление исследования является сугубо практическим, помогает решению проблем транскulturных коммуникаций в сфере бизнеса. Дальнейшее развитие исследования будет связано с попыткой создания междисциплинарной теории транскulturности как многообразного процесса трансформации главных форм и практик современной культуры глобального общества, в какой бы получили дальнейшего развития теоретические концепты для объединения общих направлений исследования транскulturности.

Ключевые слова: транскulturность, культура, транскulturное коммуникативное пространство, постколониализм, неолиберализм.

Nataliia Otreshko

Transculturality as a Modern Theoretic Concept in an Interdisciplinary Academic Space

Abstract. The purpose of the article is to analyze the trends in the use of the concept of transculturality existing in the global scientific discourse and to identify the main directions of development of this concept.

Methodology. An evolutionary analysis of the formation of the three main approaches in the analysis of transculturality provides a practical test of the intermediate results in specific historical examples. System analysis will show the regularity and necessity of studying the evolution of transcultural systems, taking into account their dynamics from the perspective of the future.

Results. Drawing on a comparative approach, the author identifies three main areas of development of the concept of transculturality in contemporary scientific discourse. The first one continues the tradition of classical German philosophy of culture. The second area of transculturality studies is related to the ideological disputes of neoliberals and postcolonialists. The third area of research is purely practical, helping to solve the problems of transcultural communications in the field of business.

Originality. For the first time, three different approaches to the study of transcultural phenomena are identified and analyzed, and their methodological and ideological differences are proposed.

Practical meaning. The information contained in this work can be used to further research and development of methodological material for new courses of lectures and seminars on cultural philosophy and methodology for studying contemporary transcultural processes.

Keywords: transculturalism, culture, transcultural communication space, postcolonialism, neoliberalism.